

CENTER FOR
THE STUDY OF
DEMOCRACY

Iceland
Liechtenstein
Norway

**Active
citizens fund**

Битовата престъпност в България

*Регионалната битова престъпност и доверие в
полицията*

Тихомир Безлов/Атанас Русев

15 декември 2021 г.

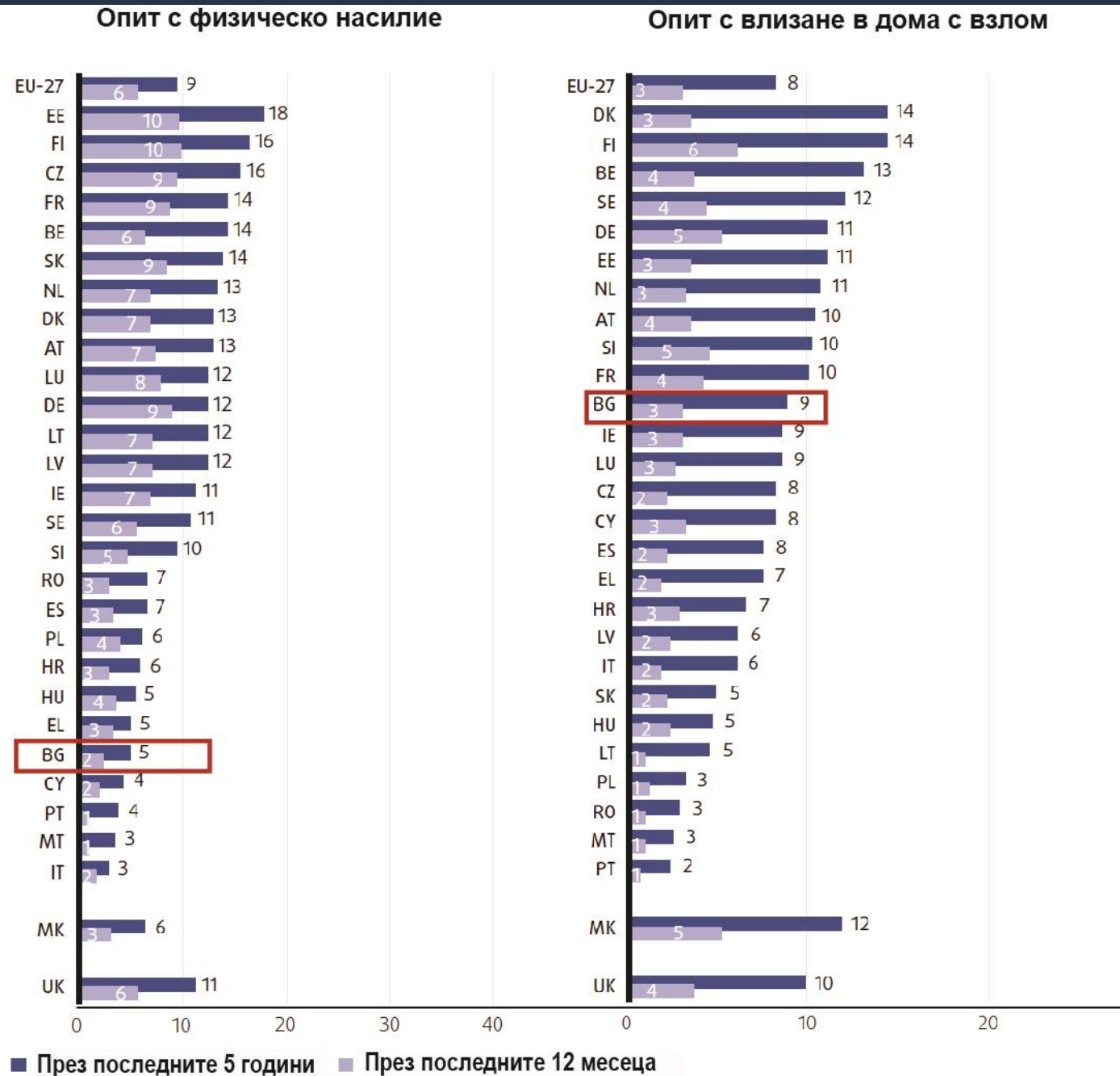
Намаляване на престъпленията на национално ниво

- 2,1 пъти спад – полицейска статистика (2000-2020 г.)
- 4,7 пъти спад на убийствата
- 7,1 пъти кражбите на МПС
- 2 пъти спад според изследването на жертвите (2021- 2019 г.)

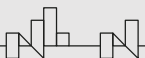
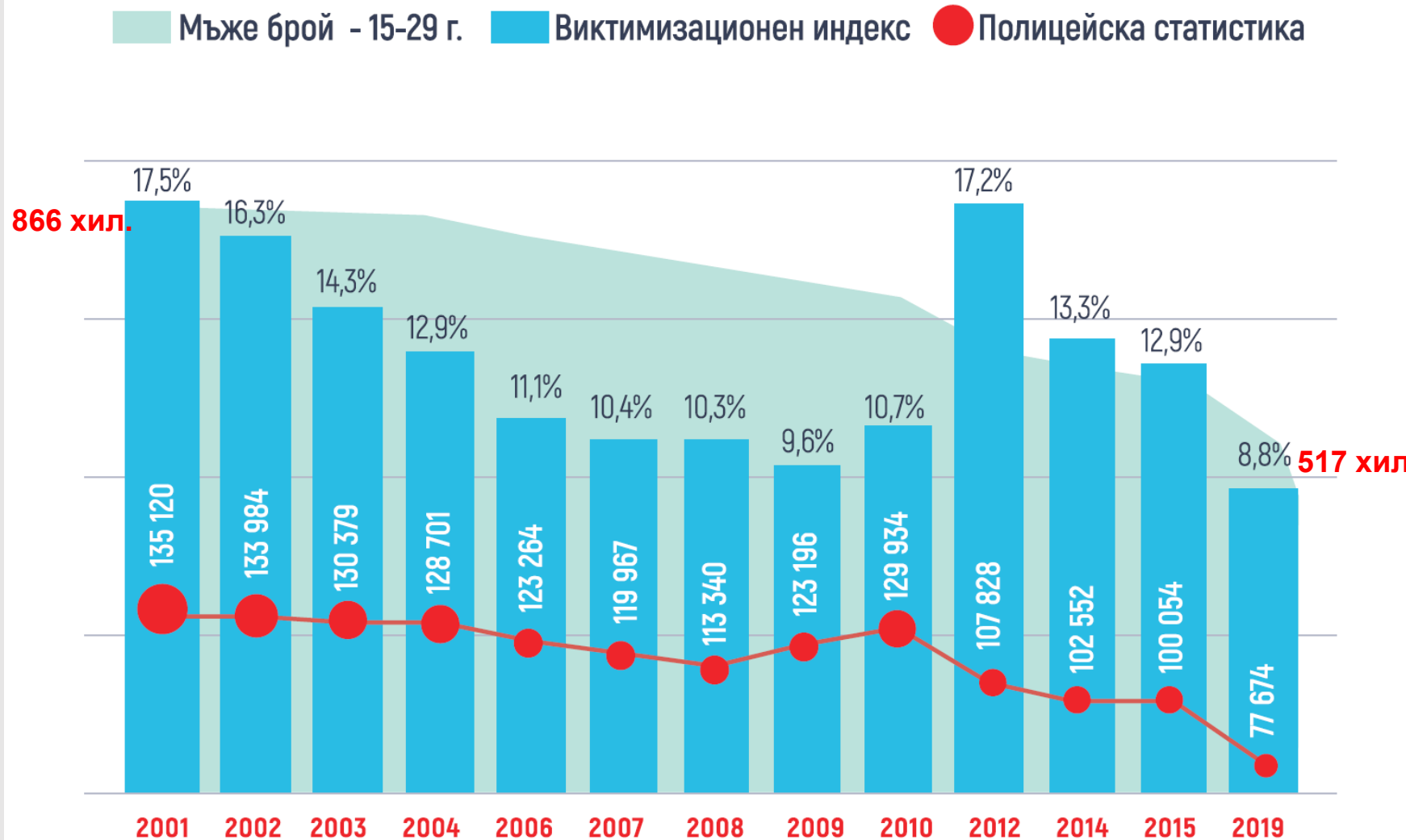
Сравняване с ЕС страните

- България при личен/семеен опит с физическо насилие – долната част на таблицата
- България при личен/семеен опит при влизане с взлом е в средата на таблицата

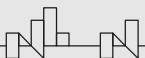
Фактори влияещи върху престъпленията на национално ниво – демография

- Много фактори – демографски, икономически, международни, технологични (камери, телефонни пр.)
- Демографската група с най-висок принос за битовата престъпност – мъже 15-29 г.
- От началото на 90-те ръст тази група нараства от 825 хил. на 873 хил.
- От 2000 г. до 2019 г. броят на младите мъже е спаднал с **388 хил. човека**

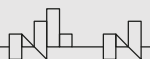
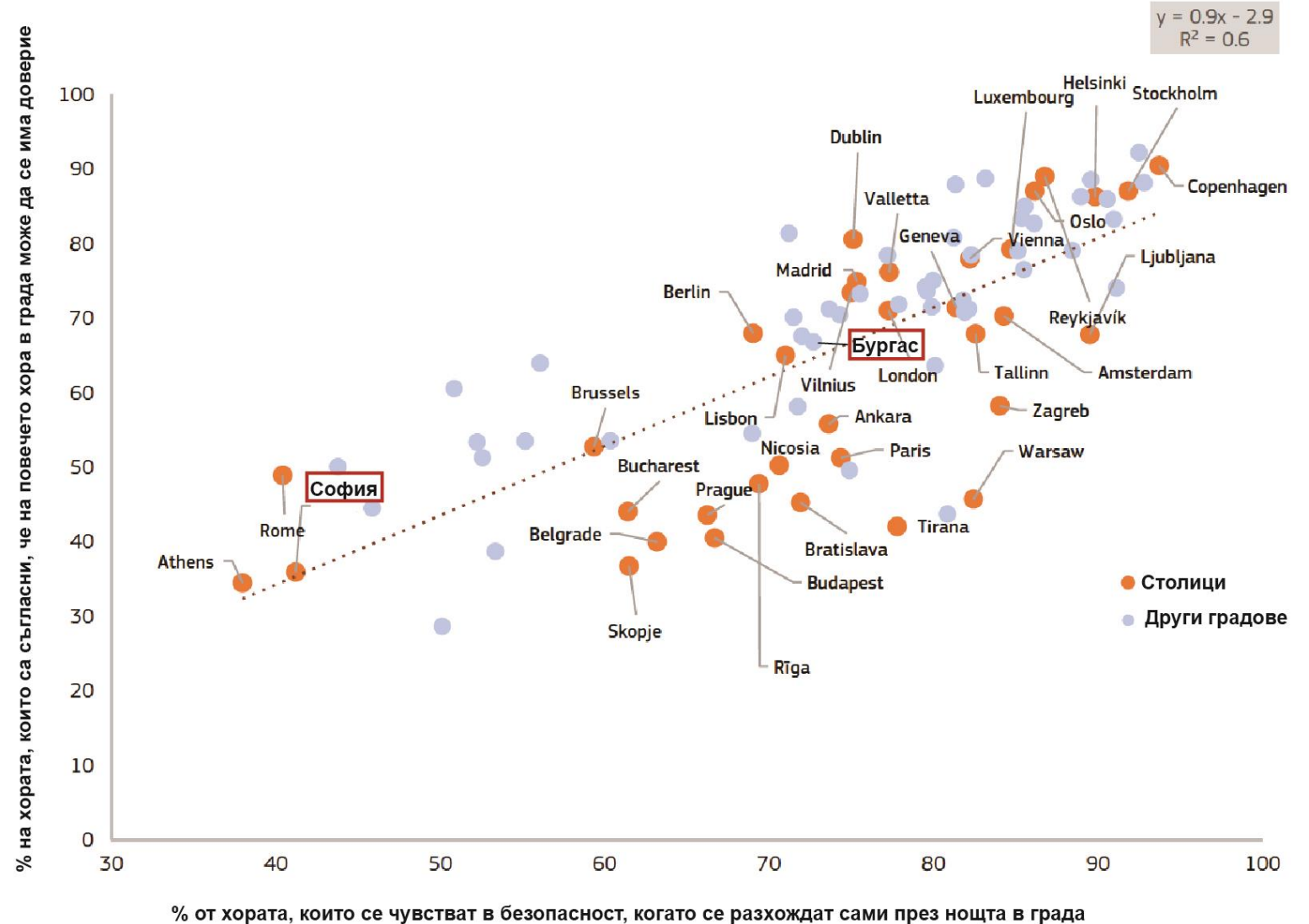
Фактори влияещи върху престъпленията на национално ниво – безработица

- Най-ясния съвпадения икономически фактор – безработицата при младите мъже (15-29 г.)
- Ясно съвпадането с ръста на виктимизационния индекс (2010-2014 г.)

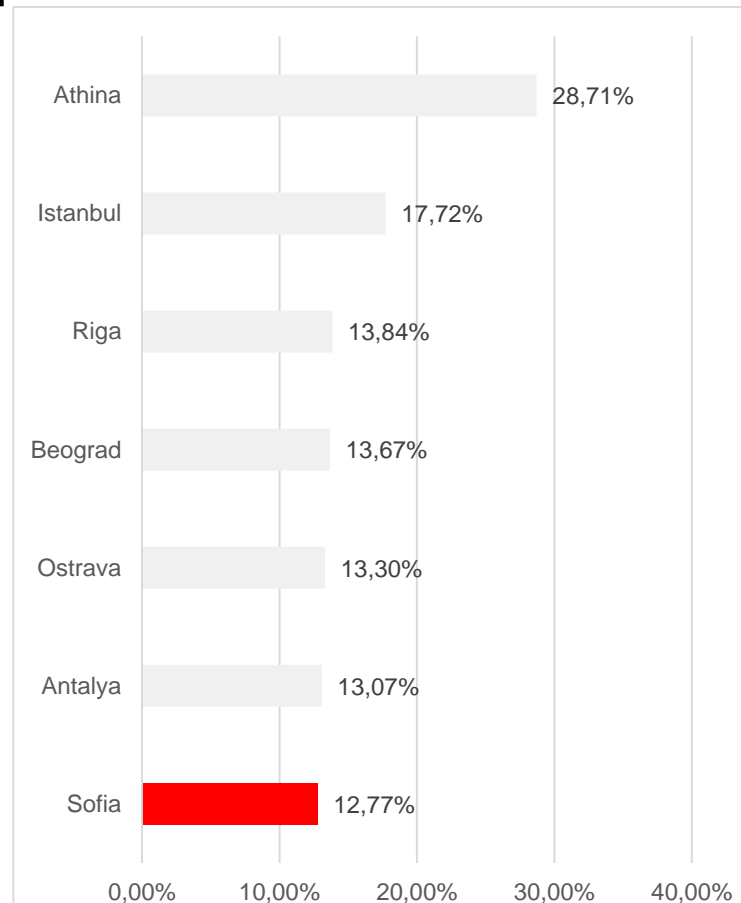
Сравнение с европейските градове

- Страх при разхождане вечерно време в града
- Доверие в другите хора
- Бургас е на 27-мо място от общо 83 града (София 3-то)

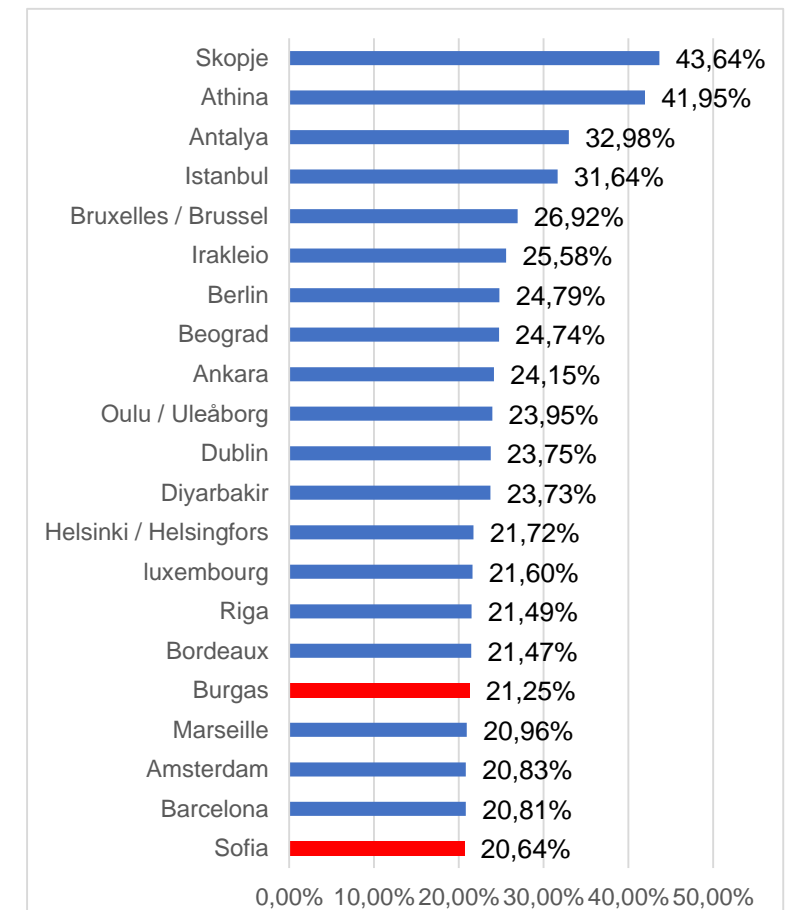

Сравняване с европейските градове

През последните 12 месеца сте били ли сте нападнати или ограбени

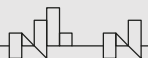
През последните 12 месеца са били откраднати пари или имущество

Индексът на битовата престъпност – Районите управления (РУ)

- Индексът е изчислен върху 4 категории престъпления (73% от регистрираните престъпления) на 100 хил. жители
- За 2020 г. РУ Троян е в долната част на индекса
- Crimemapsbg.com*

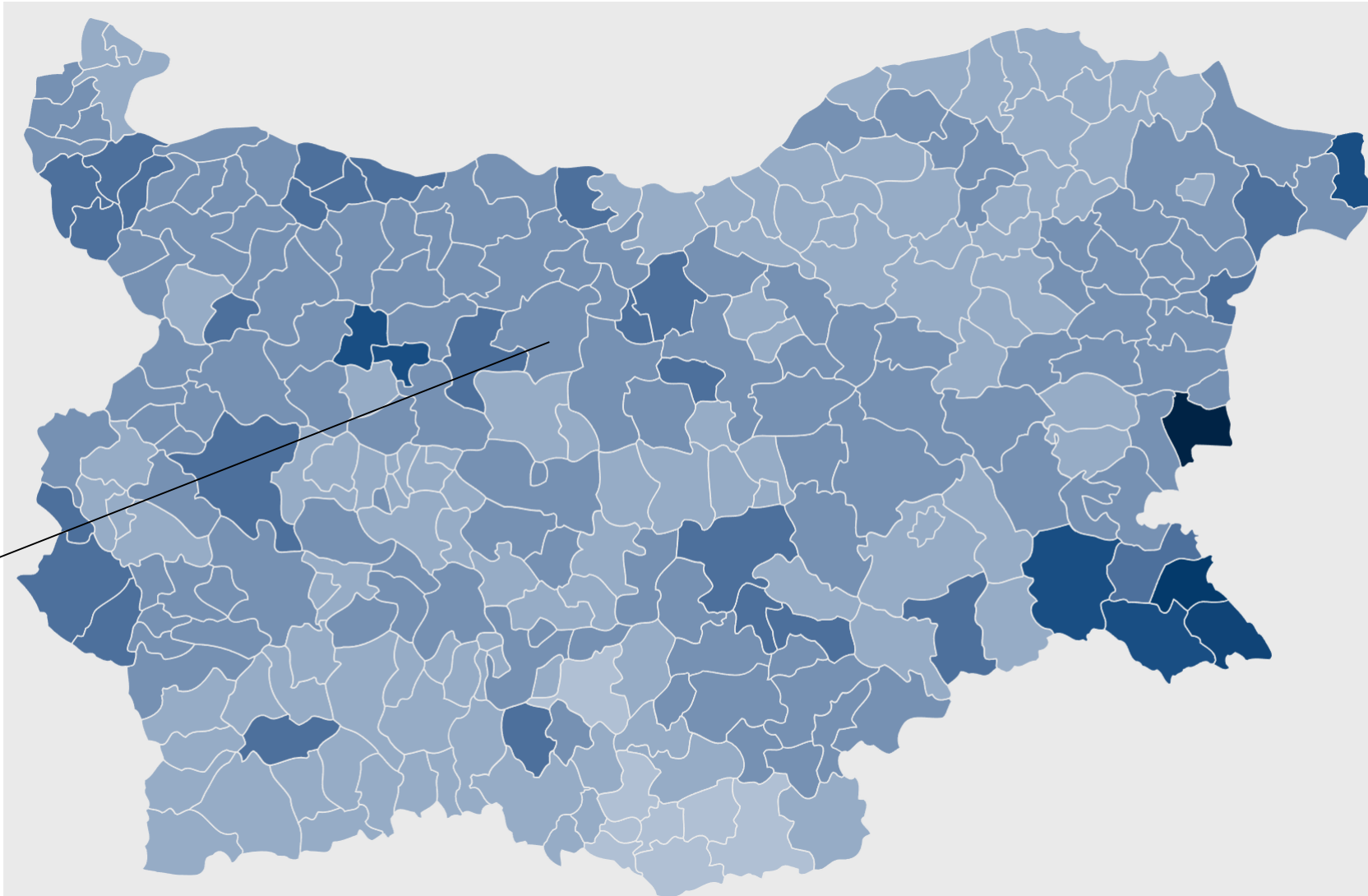
РУ	4 вида сбор, 2019	4 вида сбор, 2020	Население	2019 РУ ИНДЕКС (4 категории престъпления per 100 000)	2020 РУ ИНДЕКС (4 категории престъпления per 100 000)	Област
1 Четвърто РУ Варна	750	726	22 212	3377	3269	Варна
2 Пето РУ Варна	390	320	15 000	2600	2133	Варна
3 РУ Несебър	1156	616	29 796	3880	2067	Бургас
4 РУ Царево	179	155	7 884	2270	1966	Бургас
5 РУ Приморско	192	129	7 071	2715	1824	Бургас
6 РУ Роман	112	106	5 952	1882	1781	Враца
7 Първо РУ Варна	1667	1445	83 760	1990	1725	Варна
8 РУ Малко Търново	60	52	3 245	1849	1602	Бургас
9 РУ Ябланица	101	97	6 158	1640	1575	Ловеч
10 РУ Албена	110	66	4 206	2615	1569	Добрич
173 РУ Дулово	124	124	30 341	409	409	Силистра
174 РУ Ветово	52	50	12 778	407	391	Русе
175 РУ Джебел	34	36	10 465	325	344	Кърджали
176 РУ Ардино	35	51	15 049	233	339	Кърджали
177 РУ Мадан	109	79	24 648	442	321	Смолян
178 РУ Златоград	66	45	17 233	383	261	Смолян
179 РУ Кирково	52	35	24 833	209	141	Кърджали

Индексът на битовата престъпност – Районите управления (РУ)

- Индексът показва, че в някои райони има много големи различия
- Пример Областна дирекция Ловеч с много различни Районни управления

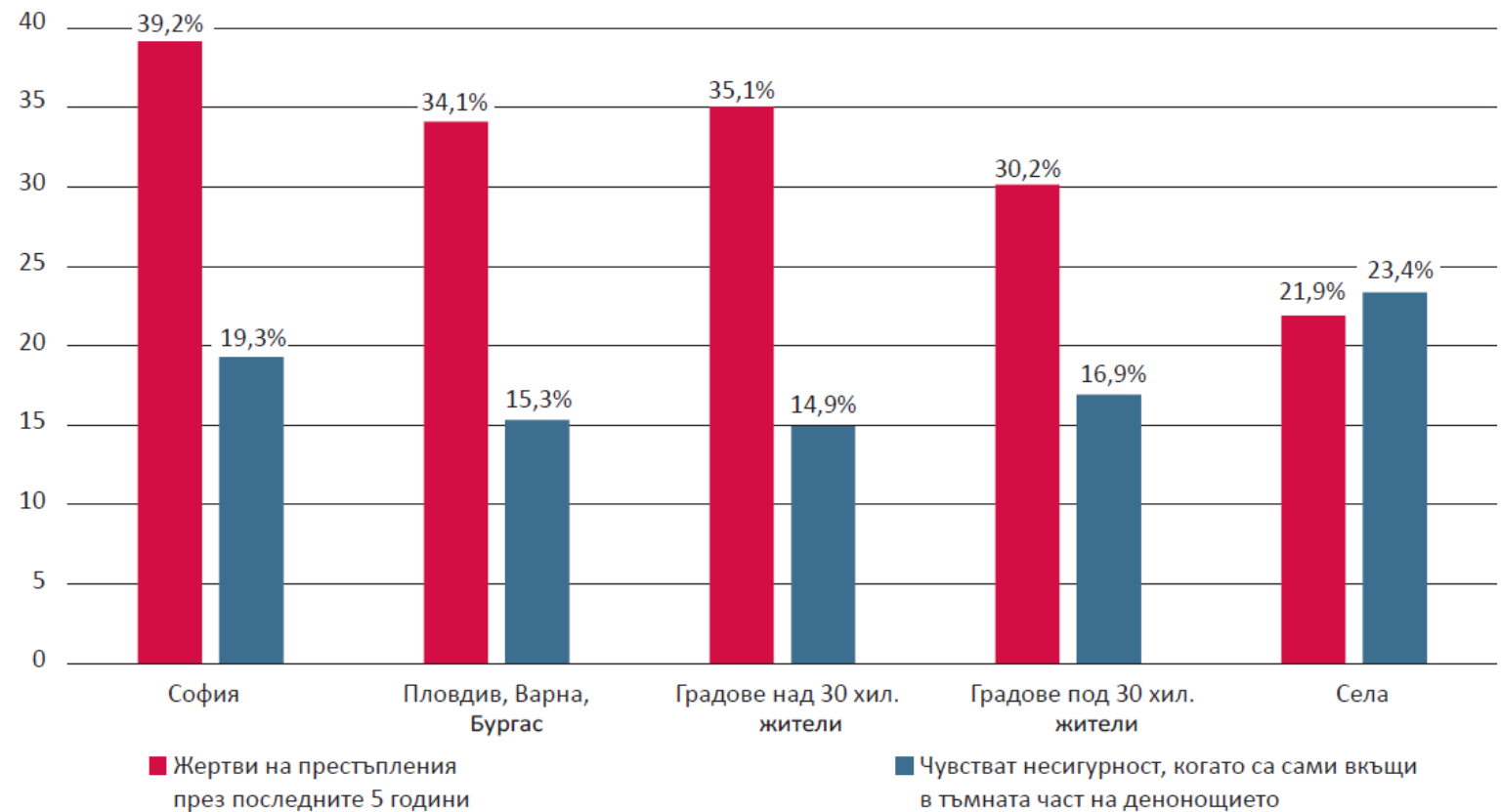
Crimemapsbg.com

Място на РУ сред 179 РУ в страната	Райони управления в Ловешка област	4 вида сбор, 2019	4 вида сбор, 2020	Население	2019 РУ ИНДЕКС (4 категории престъпления на 100 000 човека)	2020 РУ ИНДЕКС (4 категории престъпления на 100 000 човека)
9	РУ Ябланица	101	97	6 158	1640	1575
21	РУ Угърчин	86	78	6 135	1402	1271
80	РУ Луковит	191	156	18 480	1034	844
90	РУ Ловеч	451	415	50 929	886	815
96	РУ Тетевен	175	162	20 423	857	793
134	РУ Троян	243	220	33 886	717	649

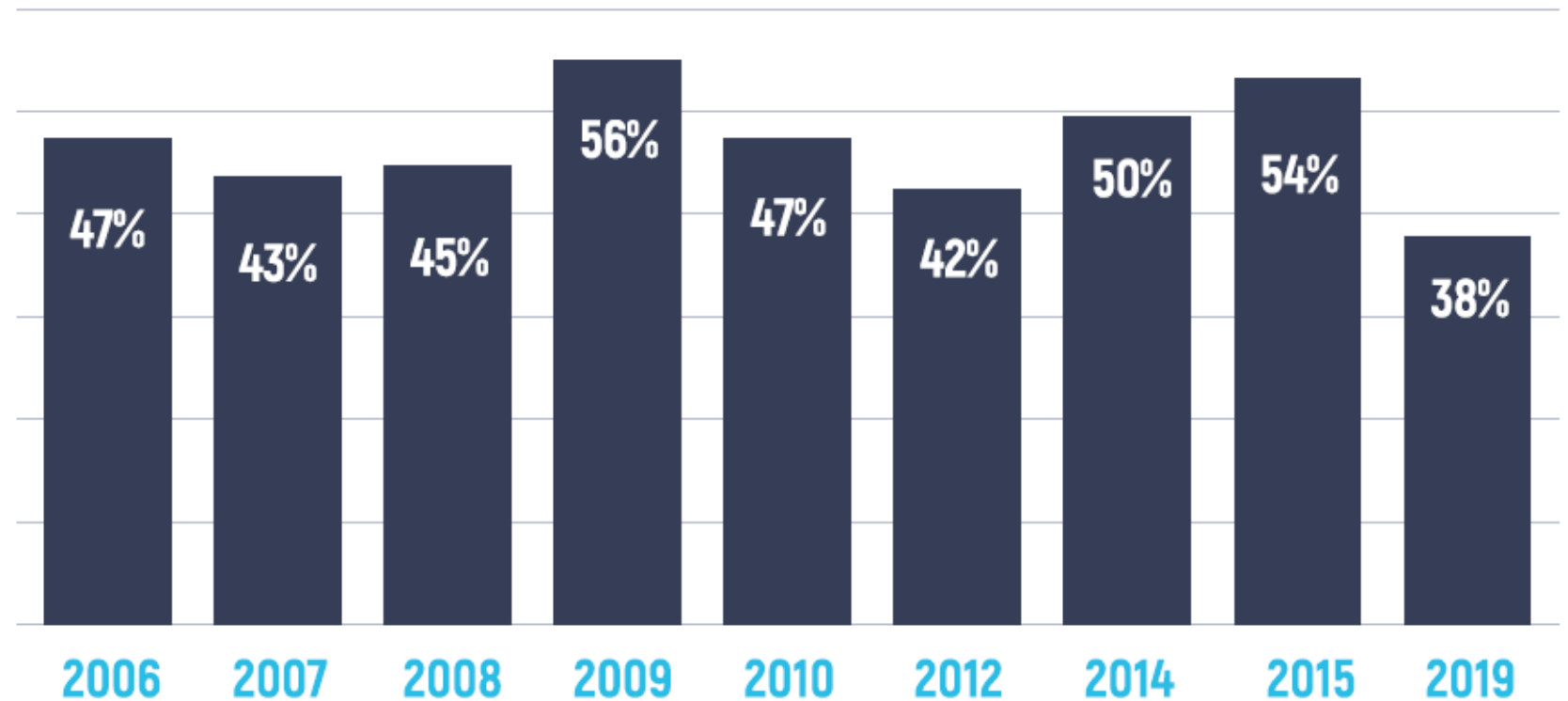
Усещане за несигурност в различните типове населени места

- Престъпността е по-висока в столицата и големите градове, но усещането за несигурност е по-силно в малките

Латентна престъпност

Дял на заявените престъпления
(% от 8-те най-разпространени престъпления за последните 5 години)

- През 2019 над 60% от жертвите на престъпления не са заявили това в полицията
- Единен европейски номер 112 е най-често използван начин за контакт с полицията

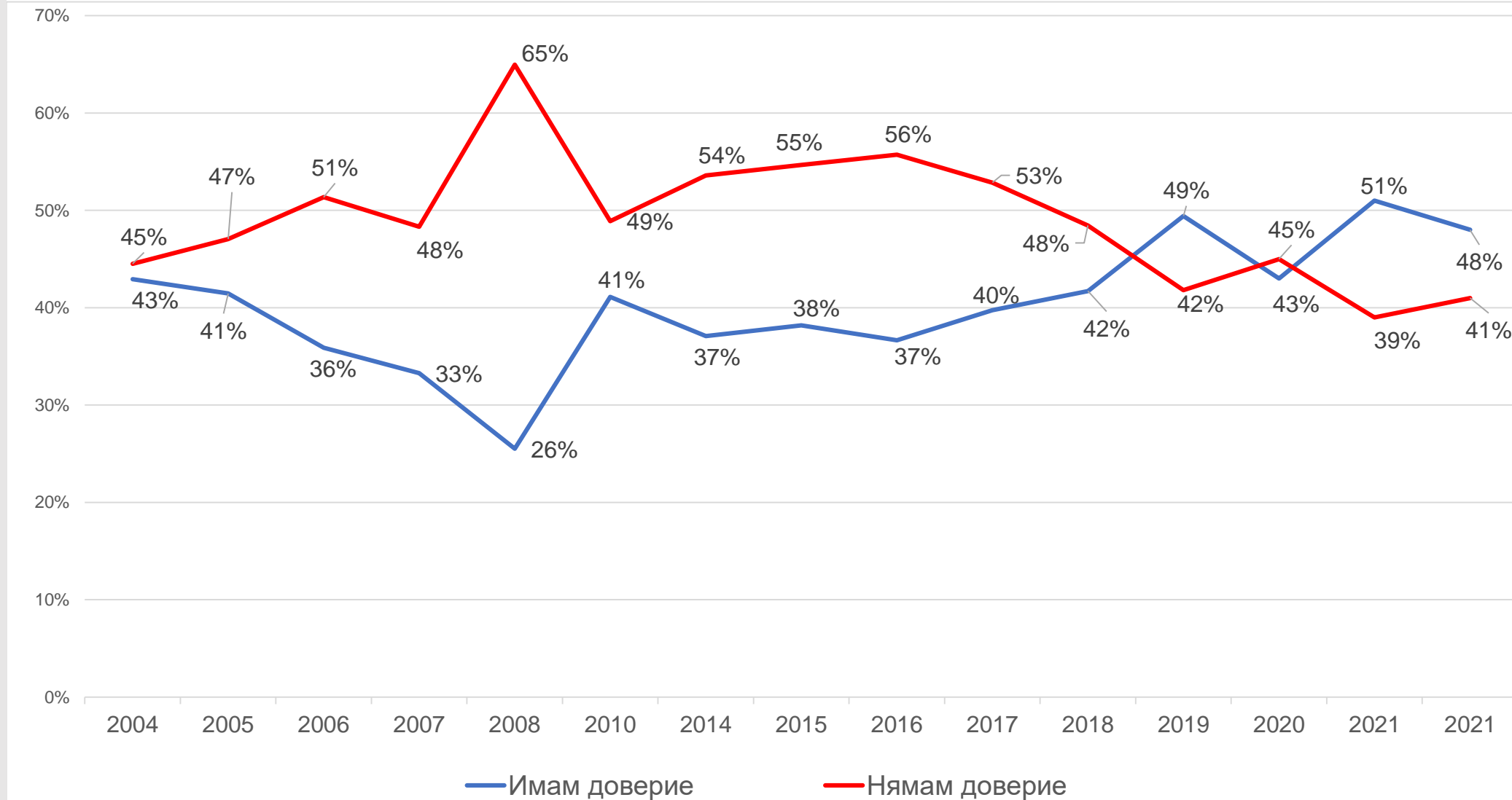
Причини за несъобщаване от страна на гражданите

- Липсата на обратна връзка за хода на разследване
- Липсата на достатъчно отчетност и прозрачност на местно ниво
- Недостатъчно проактивни мерки за насърчаване на съобщаването

България - доверие в полицията (2004-2021 г.)

- Българската полиция след 2018 г. за първи път с повече доверие от недоверие
- Ниското доверие в институциите

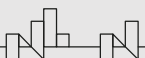

Доверие в полицията в страните от ЕС (2021 г.)

- Значително по-ниско ниво спрямо средното доверие в полицията в ЕС страните.
- 71% е доверие в ЕС страните и 74% в еврозоната
- България е на 3-то място с най-ниско доверие

		Доверие лято 2021	Разлика 20/21	Недоверие лято 2021	Разлика 20/21	Не знае лято 2021
EU27		71	2	26	-2	3
EURO AREA		74	1	23	-2	3
NON-EURO AREA		59	2	37	-3	4
BE		73	-2	27	2	0
BG		48	-3	41	2	11
CZ		75	-2	23	0	2
DK		91	-1	8	0	1
DE		78	-2	19	1	3
EE		87	-2	13	2	0
IE		74	-4	26	4	0
EL		68	12	30	-14	2
ES		79	5	19	-4	2
FR		73	4	23	-5	4
HR		55	5	42	-4	3
IT		68	2	28	-2	4
CY		55	4	43	-3	2
LV		61	-1	35	-3	4
LT		71	0	29	0	0
LU		80	-4	17	1	3
HU		67	2	32	-1	1
MT		60	2	32	2	8
NL		83	-9	17	10	0
AT		76	2	21	-2	3
PL		46	6	50	-6	4
PT		83	4	16	-5	1
RO		54	-2	41	1	5
SI		58	7	41	-8	1
SK		42	-3	55	2	3
FI		90	-1	10	1	0
SE		88	0	12	0	0

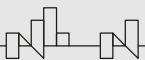
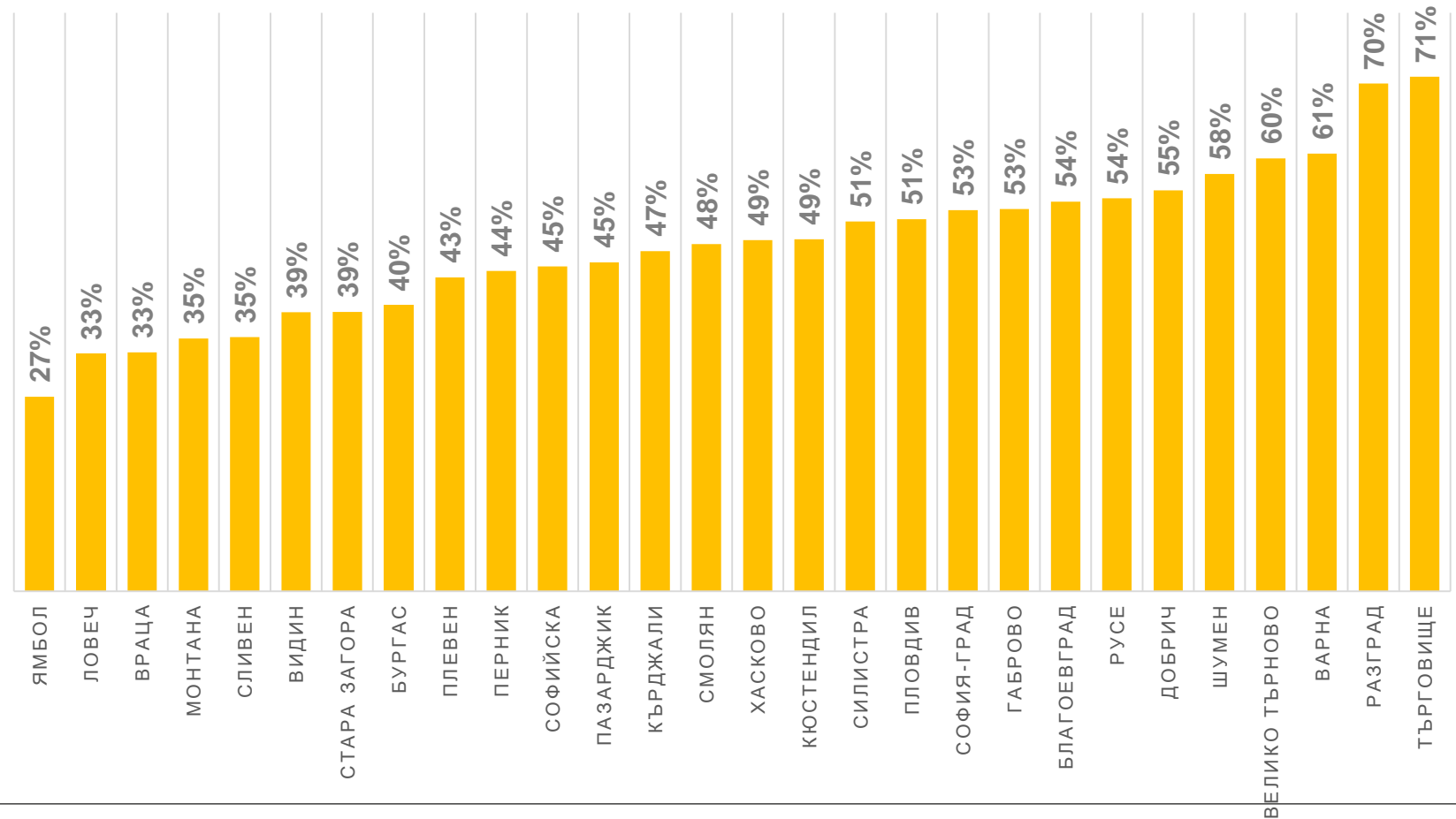
Източник: Евробарометър

Регистрация на постъпилите сигнали за престъпления

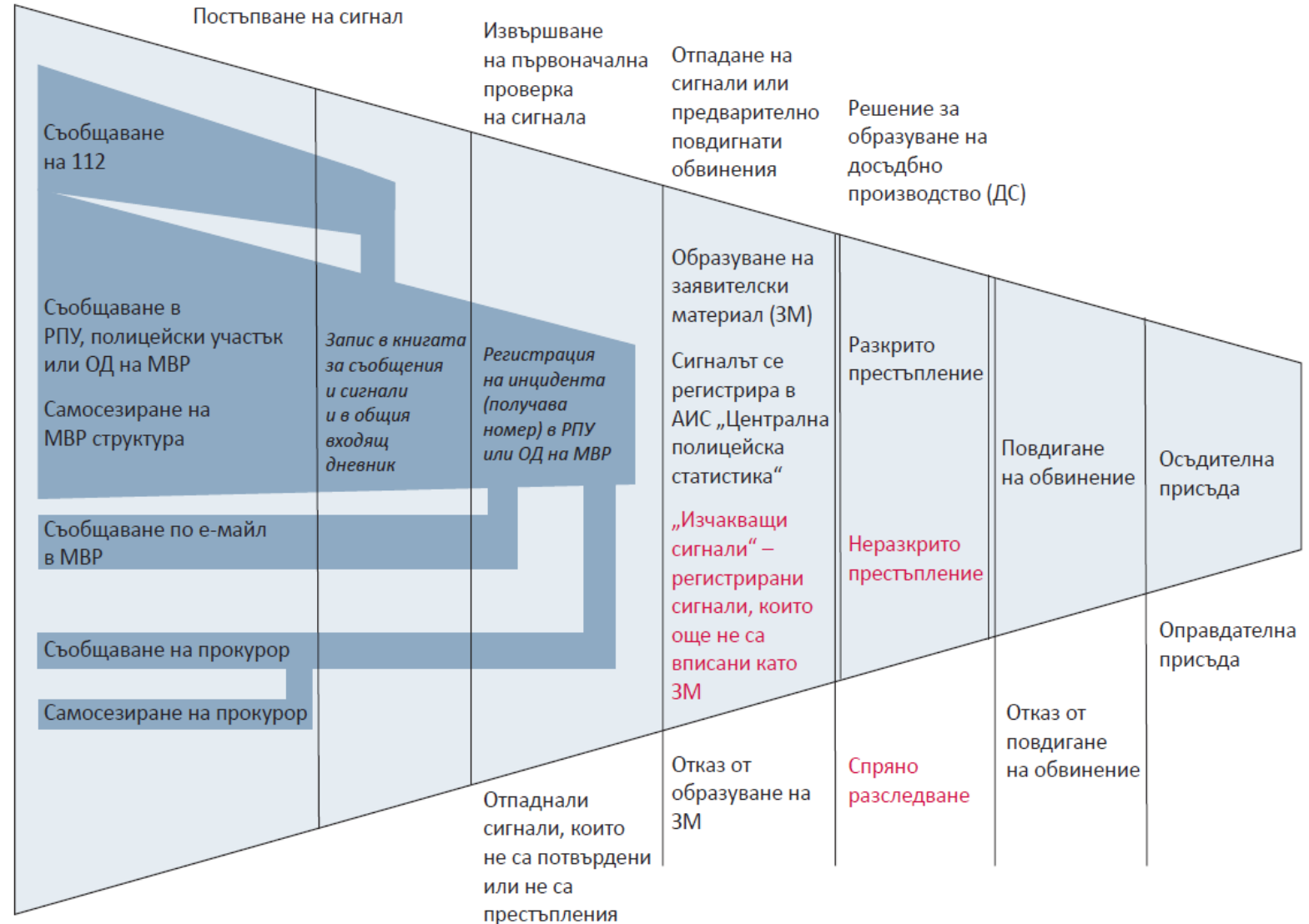
- Проблеми при сравняването на данните от 112 и полицейските регистрации
- В Ямболска област полицейските регистрации са много под средното за страната спрямо 112

Каква част от постъпилите сигнали за престъпления на телефон 112 се регистрира впоследствие от полицията

Регистрация на постъпилите сигнали за престъпления

- Практиките свързани с полицейско филтриране се наблюдават най-често на етапа на приемане на сигнала и първоначалното му документиране
- Налице е недостатъчна осведоменост на гражданите за техните права
- Липса на електронизация на отделни етапи от процеса, което затруднява последващото проследяване и контрол на процеса
- **Ключов фактор е политическия и управленски натиск за отчитане на по-ниска престъпност**

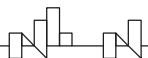
Възможни решения

Повишаване на активността на гражданите

- Кампании за насърчаване на гражданите да съобщават за престъпления
- Методически контрол за осъществяване на обратна връзка с пострадалите от престъпления
- Повишаване прозрачността и отчетността за работата на полицейските структури на местно ниво

Повишаване на доверието и намаляване на филтрирането

- Повишаване на информираността на гражданите относно техните права при приемане и регистриране на сигнали
- Изграждане на обща електронна платформа за регистриране на сигналите на гражданите
- Всяко съобщаване на криминален инцидент от гражданите да става чрез телефон 112

CENTER FOR
THE STUDY OF
DEMOCRACY

Благодаря за вниманието

www.csd.bg

Тихомир Безлов

Старши анализатор, Програма „Сигурност“

Център за изследване на демокрацията

t.bezlov@csd.bg

